

ANNONS

LOMMA 20 maj 2010 06:30

Dags för musslorna att få hitta hem

Bogpropellrarna morrar. Kustbevakningens fartyg Kbv 201 förflyttar sig sakta i sidled. Uppdrag: Att placera ut en musselrigg som ska rena Lommabukten.

Therese Thomasson

FÖLJ SKRIBENT

Bild: Foto: Ingemar D Kristiansen

BLÅMUSSLOR. I vattnet ligger två svarta flytkroppar, mellan dem spänns vajrar. Ett mycket rostigt ankare dinglar precis ovanför vattenytan – det är fäst i fartygets kran. Radion brusar och en röst säger:

ANNONS

– De ska ligga parallellt 20 meter ifrån varandra.

Henrik Roosberg, räddningsdykare på Kustbevakningen säger:

– Är ni klara så vi kan lossa?

Nej, lite till behövs. Och bogpropellrarna morrar till än en gång.

– Ser ni vajrarna? ropar Michael Palmgren, vd på Sea-U – föreningen som är ansvarig på riggen.

Han står vid relingen på fartyg Kbv 201. Ute på flytkropparna kryper Rickard Strömblad och Johan Ljungquist, båda från Lunds universitet. De kontrollerar vajrarna.

Till slut sträcker Rickard Strömblad ut armarna och ropar:

– Det är bra!

– Vi kapar skiten, säger Henrik Roosberg och ankaret far i.

– **Hur ser det ut?** ropar Michael Palmgren och Rickard Strömblad gör tummen upp ute på flytkroppen.

Då skiner Michael Palmgren upp. Äntligen är musselriggen i vattnet. Nu ska dykarna bara sätta på mussellinorna – det vill säga 1,5 kilometer nylonrep på vajrarna. Vattnet är redan fullt av mussellarver som letar efter ett ställe att sätta sig på. Om ett år kommer det att växa 25 ton musslor på repen.

Musselriggen har de köpt från en musselodlare i Lysekil. Han odlar musslor och säljer som mat. Det ska inte SeaU göra. Föreningen ska odla musslor i ett forskningsprojekt för att se om musselodlingar kan hjälpa till att rena vattnet i Öresund.

Riggen ligger strax öster om rännen till Malmö oljehamn som en stor förorenare i Lommabukten. Och öster om Oljehamnen ligger Sege ås utlopp. Ån tar med sig föroreningar från lantbruken Skåne. Sedan släpper även Sjölundaverket i Malmö ut föroreningar i bukten.

Riggen är utmätt med fyra gula prickar med kryss på och mellan prickarna finns bojar. Det är inte så smart att försöka segla mellan prickarna. En meter under vattenytan ligger stålvajrarna.

– Det är bra om båtägare som åker här ofta observerar hur det ser ut. Därför har vi skrivit SeaU:s telefonnummer på dem, säger Michael Palmgren.

Nästa vecka placeras ytterligare en rigg ut, men i Malmö. Den kommer att ligga strax utanför småbåtshamnen Lagunen och Ribersborg. Även den kommer att vara utmärkt med gula prickar.

Projektet drivs av den ekonomiska föreningen SeaU. Forskare från Lunds universitet, Lunds tekniska högskola och Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp deltar i studien. Även Kustbevakningen bidrar med fartyg och kunnande då riggarna placeras ut.

Syftet med projektet är att se om musslor kan minska kväve och fosfor i Öresund. Projektet är treårigt och kostar 3,5 miljoner kronor. Naturvårdsverket bidrar med 1 750 000 kronor och Lomma kommun, Malmö stad och Region Skåne med lika mycket.

De första två små odlingarna i Lomma och Malmö blir pilotstudier. När musslorna skördas efter cirka 15 månader är tanken att de ska bli biogas i ett värmekraftverk.

Blåmusslorna tar upp växtplankton och minskar därför andelen kväve och fosfor i vattnet. En mussla kan sila mellan tre och nio liter vatten i timmen.

Ett renare vatten leder till färre illaluktande alger på stränderna, mer ålgräs i vattnet och mindre algblomning.

Musslorna tar inte upp några gifter, men om de självdör tillförs nya näringsämnen på havsbotten. Om de istället skördas tas näringsämnena bort.

LOMMA

